

Міністерств освіти і науки України
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана соціологічного факультету
В'ячеслав НІКУЛІН

«30» серпня

2024 р.

Робоча програма

Виробничої (переддипломної) практики

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр і назва)

Спеціальність 054 Соціологія
(шифр і назва)

освітня програма Цифровий соціум
(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова / за вибором)

факультет соціологічний

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою соціологічного факультету ХНУ імені В.Н. Каразіна

«26» червня 2024 року, протокол № 9

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Болотова Вікторія Олександрівна, кандидат соціологічних наук, доцент кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Програму схвалено на засіданні кафедри прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна

Протокол від «07» червня 2024 року № 11

Завідувачка кафедри
прикладної соціології
та соціальних комунікацій

(підпис)

Ірина СОЛДАТЕНКО

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом освітньої (професійної) програми
«Медіакомунікації та зв'язки з громадськістю»

Гарант освітньої програми

(підпис)

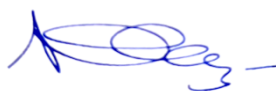
Лариса ХИЖНЯК

(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією соціологічного факультету ХНУ імені В.Н.Каразіна

Протокол від «24» червня 2024 року № 8

Голова науково-методичної комісії

(підпис)

Юлія СОРОКА

(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програму «**Виробнича (переддипломна) практика**» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки студентів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 054 «Соціологія», освітньої програми «Цифровий соціум».

1. Опис «Виробничої (переддипломної) практики»

Виробнича (переддипломна) практика студентів – магістрів соціологічного факультету спеціальності 054 «Соціологія» є невід’ємною складовою частиною учбового процесу, яка передбачена державним освітнім стандартом підготовки фахівців другого рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Цифровий соціум», є основною професійною частиною освітньої програми підготовки фахівців в галузі комунікацій для роботи в різних типах організацій.

Виробнича (переддипломна) практика проводиться на другому курсі за денною та заочною формами навчання у 3 семестрі тривалістю 9 тижнів. Виробнича (переддипломна) практика проводиться з метою оволодіння студентами/студентками первинного професійного досвіду, перевірки готовності майбутнього фахівця до самостійної трудової діяльності, а також збору та обробки практичного матеріалу для випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи.

Виробнича (переддипломна) практика є завершальним етапом формування кваліфікованого фахівця, забезпечує єдиний комплексний підхід до її організації на основі принципів системності, безперервності та спадкоємності навчання студентів/студенток у магістратурі, формує у магістрів здібності самостійно вирішувати конкретні завдання діяльності різних організацій, в основному шляхом самостійного рішення реальних науково-дослідних або організаційних завдань. До проходження переддипломної практики допускаються студенти, що прослухали теоретичні курси та успішно склали усі передбачені учбовим планом форми підсумкового контролю (екзамени, заліки та курсові роботи), пройшли усі попередні види практик, мають затверджену тему випускної кваліфікаційної (магістерською) роботи та наукового керівника магістерської роботи.

1.1. Мета «Виробничої (переддипломної) практики».

Основною метою Виробничої (переддипломної) практики є: закріплення, розширення та систематизація знань отриманих при вивченні спеціальних фахових дисциплін на основі вивчення діяльності організації; набуття

первинного практичного досвіду за обраним фахом. У процесі проходження практики студент повинен виявити при виконанні індивідуальних завдань уміння та навички з областей комунікативних та соціологічних знань, які він набув протягом навчання в університеті за обраною спеціальністю. Проведення практики спрямоване також на закріплення отриманих студентами теоретичних знань, набуття практичного досвіду та навичок самостійної, креативної роботи в області комунікативних та соціальних наук.

1.2. Основні завдання «Виробничої (переддипломної) практики».

Головне завдання Виробничої (переддипломної) практики – створити емпіричну базу якісного виконання випускної кваліфікаційної роботи та її захисту, включаючи вивчення та систематизацію наукових джерел з питань, що є теоретичною та методологічною основою магістерської роботи, здійснити професійну діяльність фахівця з комунікацій за обраною спеціалізацією, яка необхідна для майбутньої професійної діяльності в області стратегічних комунікації та нових медіа.

В цілях підвищення якості виконання кваліфікаційної роботи база практики вибирається відповідно до затвердженої теми випускної роботи. Організація (підрозділ організації) – база практики повинна мати практичний досвід з напрямку, сформульованому в темі кваліфікаційної роботи студента, а також забезпечити студента матеріалами для підготовки практичної емпіричної частини кваліфікаційної роботи та практичною роботою.

Виробнича (переддипломна) практика фактично є головною частиною дослідницької роботи за темою кваліфікаційної роботи, при написанні якої рівень знань студента повинен відповідати рівню дослідника в області соціальних комунікацій, зокрема, в цифрових комунікаціях. В період проведення виробничої (переддипломної) практики остаточно визначається структура випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи, її головні положення, здійснюється збір практичного матеріалу, необхідного для її написання. Індивідуальне завдання на практику повинно містити практичну частину теми кваліфікаційної роботи. Завдання магістра-дипломника полягає у зборі інформації, її аналізі, підготовці інформації для документального її оформлення в емпіричній частині магістерської кваліфікаційної роботи.

Завдання з Виробничої (переддипломної) практика для студентів оформляються у вигляді календарного плану-графіку, який характеризує примірний розподіл часу студента на виконання окремих розділів завдання практики. У календарному плані-графіку студент разом з керівником практики описує за пунктами зміст робіт, які будуть виконані у ході практики. Кожному виду робіт має бути дана коротка характеристика. Виконувані роботи повинні

відповідати спеціальності випускника. Тут же вказуються точні терміни, в які роботи мають бути виконані. При проходженні практики студент повинен дотримуватися плану -графіка.

1.3. Характеристика «Виробничої (переддипломної) практики»:

Кількість кредитів –14. Загальна кількість годин – 420.

Семестр – 3. Вид контролю – іспит.

Характеристика «Виробничої (переддипломної) практики»	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
2-й	2-й
Семестр	
3-й	3-й
Вид роботи	
Самостійна	Самостійна
Шкала оцінювання	
Чотирирівнева	Чотирирівнева

1.6. Згідно до вимог освітньо-професійної програми, здобувачі повинні набути компетентності та демонструвати такі результати навчання:

Перелік предметних компетентностей здобувача вищої освіти:

Інтегральна компетентність:

ІК Здатність розв'язувати складні теоретичні та практичні проблеми оптимізації інституціональних та комунікативних процесів у цифровому суспільстві, у нестандартних ситуаціях що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням відповідних інформаційно-комп'ютерних технологій.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність працювати автономно.

ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Фахові компетентності:

ФК 1. Здатність аналізувати соціальні явища і процеси.

ФК 2. Здатність виявляти, діагностувати та інтерпретувати соціальні проблеми українського суспільства та світової спільноти.

ФК 3. Здатність проектувати і виконувати соціологічні дослідження, розробляти й обґрунтовувати їхню методологію.

ФК 4. Здатність збирати та аналізувати емпіричні дані з використанням сучасних методів соціологічних досліджень.

ФК 5. Здатність обговорювати результати соціологічних досліджень та проєктів українською та іноземною мовами.

ФК 6. Здатність дотримуватися у своїй діяльності норм професійної етики соціолога та керуватися загальнолюдськими цінностями.

ФК 7. Здатність розробляти та оцінювати соціальні проєкти і програми.

ФК 8. Здатність співпрацювати з європейськими та євроатлантичними інституціями.

ФК 9. Здатність досліджувати соціальне підприємництво в цифровому суспільстві та брати участь у ньому, забезпечувати власну професійну реалізацію та успішність на ринку праці та в сфері підприємницької діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Аналізувати соціальні явища і процеси, використовуючи емпіричні дані та сучасні концепції і теорії соціології.

ПРН 2. Здійснювати діагностику та інтерпретацію соціальних проблем українського суспільства та світової спільноти, причини їхнього виникнення та наслідки.

ПРН 3. Розробляти і реалізовувати соціальні та міждисциплінарні проєкти з урахуванням соціальних, економічних, правових, екологічних та інших аспектів суспільного життя.

ПРН 4. Застосовувати наукові знання, соціологічні та статистичні методи, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язування задач соціології та суміжних галузей знань.

ПРН 7. Вирішувати етичні дилеми відповідно до норм професійної етики соціолога та загально-людських цінностей.

ПРН 8. Зрозуміло і недвозначно доносити знання, власні висновки та аргументацію з питань соціології та суміжних галузей знань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 9. Планувати і виконувати наукові дослідження у сфері соціології, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПРН 10. Планувати і виконувати соціологічні дослідження та брати участь у реалізації проєктів, що сприяють розвитку територіальних громад і спрямовані на удосконалення діяльності органів влади та управління різних рівнів, місцевого самоврядування.

2. Зміст та організація проведення «Виробничої (переддипломної) практики».

Тематичний план визначає зміст та організацію проходження Виробничої (переддипломної) практики під час якої студенти повинні удосконалити знання, уміння та навички, які дозволять їм здійснювати аналіз наукових концепцій та заснованих на них практичних рішень різними методами та прийомами наукового дослідження; аналізувати, синтезувати, узагальнювати результати власних досліджень; удосконалювати вміння формулювати власну наукову

думку щодо проблеми; готувати виступи та презентувати результати свого наукового дослідження. В цілому, студент повинен вміло спланувати, підготувати, організувати та виконати науково-дослідну роботу, а також оформити її результати, вивчити та узагальнити наукові джерела за темою випускної роботи, підготувати базу для її виконання, оволодіти технікою та методикою наукових досліджень, отримати попередні дані та розробити алгоритм їх обробки.

3. Вимоги до баз «Виробничої (переддипломної) практики»

Бази проходження практики затверджуються наказом ректора Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна на основі офіційних договорів з керівниками державних, акціонерних, приватних фірм, органів державного управління, інших юридичних осіб, тощо. Основною базою Виробничої (переддипломної) практики є кафедра прикладної соціології та соціальних комунікацій соціологічного факультету.

Виробнича (переддипломна) практика на соціологічному факультеті організовується деканатом та кафедрою прикладної соціології та соціальних комунікацій. Загальне керівництво переддипломною практикою здійснює кафедральний керівник, який призначається з викладацького складу кафедри.

Перед початком практики кафедра проводить установчі збори, які присвячуються ознайомленню студентів з організацією та порядком проходження практики, правами та обов'язками студентів під час практики, змістом, метою та завданням практики. На зборах в обов'язковому порядку проводиться інструктаж з техніки безпеки, на якому пояснюються правила поведінки студентів під час їхнього перебування на практиці. Студент, що не пройшов інструктаж з техніки безпеки, до проходження переддипломної практики не допускається. З моменту зарахування студентів у період практики в якості практикантів на робочі місця на них поширюються правила охорони праці та правила внутрішнього розпорядку, що діють в організації.

Поточний контроль за роботою студентів під час Виробничої (переддипломної) практики здійснюється кафедральним керівником практики та факультативно, науковим керівником магістерської роботи. Протягом терміну практики науковий керівник роботи та кафедральний керівник практики контролює проміжні результати роботи студента. На період проходження практики в кожній групі призначається староста. До його обов'язків входить щоденний облік відвідування студентами бази практики та оперативне повідомлення доручень керівника практики. З метою контролю виконання завдань практики студенти на протязі всього часу проходження практики ведуть

щоденник, де відображаються всі завдання на практику та відмітки про їх виконання. Крім цього, з метою контролю виконання окремих розділів та всієї програми практики, студенти повинні вести звіти про виконаний етап роботи.

4. Вимоги до звіту про «Виробничу (переддипломну) практику».

Після завершення виробничої (переддипломної) практики кожен студент повинен відзвітувати перед керівником практики. Форма та вид звітності студентів про проходження практики – щоденник (календарний графік, робочі записи студента, відгук керівника практики від організації/підрозділу, висновок наукового керівника магістерської роботи, висновок керівника практики від вищого навчального закладу про проходження практики) за формою № Н-7.03 (додаток). Крім заповнення розділів щоденника, студент повинен підготувати звіт по практиці. Звіт з виробничої (переддипломної) практики повинен бути повним за обсягом та складений з основних розділів програми з урахуванням індивідуального завдання.

5. Підбиття підсумків «Виробничої (переддипломної) практики».

По завершенню виробничої (переддипломної) практики студенти у зазначений термін (протягом трьох днів) подають на кафедру звітну документацію (щоденник практики, звіт про проходження практики). На підставі аналізу всіх поданих документів, результатів роботи студента та захисту звіту приймається рішення керівника практики про виконання програми практики й виставлення оцінки. Облік та оцінка результатів роботи завершується на підсумковій конференції з практики, що призначається по завершенню захисту звітів студентами. Оцінка практики здійснюється диференційовано з урахуванням якості звіту по практиці, повноти збору матеріалів, необхідних для написання магістерської роботи, і результатів захисту. Студент, робота якого була визнана незадовільною, вважається таким, що не виконав навчальний план Виробничої (переддипломної) практики.

Екзаменаційна відомість закривається днем підсумкових зборів «Виробничої (переддипломної) практики», а студент, який не здав практику вчасно, вважаються такими, що має академічну заборгованість.

6. Методи контролю та схема нарахування балів

Сумарна оцінка за практику виставляється за такою системою:

Проходження практики	Захист практики (іспит)	Сума
60	40	100

7. Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70 – 89	добре
50 – 69	задовільно
1 – 49	незадовільно

8. Критерії оцінювання результатів «Виробничої (переддипломної) практики».

90 – 100 балів	Студент показав відмінні професійні вміння та навички логічного мислення та будує практичні дії аргументовано, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу. Звіт та щоденник представив вчасно, всі питання в звіті розкриті повністю, індивідуальні завдання практики виконав на дуже високому рівні. Звіт захистив без зауважень, характеристики від керівника практики відмінна. Практична частина кваліфікаційної (магістерської) роботи науковим керівником оцінена високим рівнем. В цілому продемонстрував високий рівень засвоєння практичних навичок. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав повністю.
80 – 89 балів	Студент показав добрі професійні вміння та навички логічного мислення та будує практичні дії аргументовано, аналізує теоретичний матеріал у практичній площині. Звіт та щоденник представив вчасно, виконав всі завдання, але мають місце незначні помилки, змістовні зауваження, індивідуальні завдання практики виконав на хорошому рівні. Звіт захистив добре, характеристики від керівника практики позитивна.

	<p>Практична частина кваліфікаційної (магістерської) роботи науковим керівником оцінена також позитивно. В цілому продемонстрував високий рівень засвоєння практичних навичок. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав повністю.</p>
70 – 79 балів	<p>Студент продемонстрував добрі професійні вміння та навички. Звіт та щоденник представив вчасно, в звіті розкрито більшість питань, присутні окремі помилки та змістовні зауваження, індивідуальне завдання практики виконав на хорошому рівні. Звіт захистив в цілому добре, характеристики від керівника практики позитивна. Практична частина кваліфікаційної (магістерської) роботи науковим керівником оцінена також позитивно. Програму Виробничої (переддипломної) практики загалом виконав повністю.</p>
60 – 69 балів	<p>Студент продемонстрував задовільні професійні вміння та навички. Звіт та щоденник представив невчасно, в звіті не розкрито більшість питань. На захисті відповідаючи на запитання практичного характеру виявляв неточності, невпевненість у відповідях, виконання індивідуального завдання носить поверхневий характер. Звіт та щоденник оформлені недбало, характеристика від керівника практики задовільна. Практична частина кваліфікаційної (магістерської) роботи науковим керівником оцінена як задовільна. Програму Виробничої (переддипломної) практики виконав не в повному обсязі.</p>
50 – 59 балів	<p>Студент продемонстрував низькі професійні вміння та навички. Звіт та щоденник представив невчасно, в звіті не розкрито більшість питань. На захисті, відповідаючи на запитання практичного характеру, допускав багато помилок, на додаткові питання відповідав невпевнено, виконання індивідуального завдання носить поверхневий або формальний характер.</p> <p>Звіт та щоденник оформлені недбало, характеристика від керівника практики в цілому задовільна. Практична частина кваліфікаційної (магістерської) роботи науковим керівником оцінена на низькому задовільному рівні. Програму</p>

	Виробничої (переддипломної) практики виконав не в повному обсязі.
1 – 49 балів	Студент допустив велику кількість днів відсутності на практиці. Наявність зауважень з боку керівників бази практики. Студент не представив звіт та щоденник. Індивідуальне завдання не виконано. Характеристика від керівника практики незадовільна. Практична частина кваліфікаційної (магістерської) роботи не виконана. Програму Виробничої (переддипломної) практики не виконав.